

Santrauka piliečiams

Komisijos pasiūlymas dėl pagalbos ūkininkavimui vietovėse, kuriose yra gamtinių kliūčių

PROBLEMOS ESMĖ

- Išlaikyti tvarų ūkininkavimą **vietovėse, kur dėl klimato sąlygų ir dirvožemio tai padaryti sudėtinga**, yra itin svarbu, jei siekiame:
 - išsaugoti kraštovaizdį, natūralias buveines ir biologinę įvairovę;
 - išvengti miškų gaisrų;
 - gerinti vandentvarką ir dirvožemio valdymą.
- ES subsidijos ūkininkavimui tokiose vietovėse išlaikyti turėtų būti skiriamos tik toms vietovėms, kuriose dėl dirvožemio ir klimato kyla **rimtų kliūčių, kurios iš tiesų daro poveikį ūkininkavimui**.
- Šiuo metu visoje ES nustatyta **daugiau kaip 100 labai skirtingų nacionalinių kriterijų**, pagal kuriuos sprendžiama, kurioms vietovėms šias ES subsidijas galima skirti.

Kadangi sistema neaiški, nepavyksta užtikrinti, kad a) visoje ES **ūkininkams būtų taikomos vienodos sąlygos**, b) **pagalba būtų nukreipta ten, kur jos tikrai reikia**.

KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

- Pasitelkusi mokslo ekspertus Komisija **nustatė tik 8 dirvožemio ir klimato kriterijus**, kuriais remiantis būtų galima objektyviai ir aiškiai klasifikuoti vietoves, kuriose yra gamtinių kliūčių.
- Vis dėlto prieš parengiant išsamų pasiūlymą, Komisijai **reikia daugiau duomenų, kad būtų galima įvertinti šių kriterijų tinkamumą**, todėl juos aptarti prašo ES institucijų (Tarybos, Europos Parlamento, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų bei regionų komitetų).
- Be to, reikėtų paprašyti ES vyriausybių atlikti modeliavimą naudojant nacionalinius duomenis ir pademonstruoti galimus kriterijų taikymo rezultatus.

KAM ŠIS PASIŪLYMAS BŪTŲ NAUDINGAS IR KUO?

- Šiose probleminėse vietovėse veikiantiems **ūkininkams**, nes pagalba būtų skiriama vietovėms, kuriose yra objektyvių ir išmatuojamų gamtinių kliūčių.
- **Mokesčių mokėtojams**, nes jiems būtų aiškiau matyti, kad pagalba teikiama tik tiems ūkininkams, kuriems jos tikrai reikia.
- **Mums visiems**, nes šiose vietovėse būtų toliau ūkininkaujama ir neleidžiama, kad jos virstų dykvietėmis ar būtų kenkiama aplinkai.

PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ VEIKSMŲ TURI IMTIS ES

- Vykdydama bendrają žemės ūkio politiką ES padeda Europos ūkininkams, teikdama įvairias subsidijas (kurios neįtraukiamos į nacionalines paramos schemas) daugiau kaip 50 metų.
- Subsidijomis remti ūkininkavimą vietovėse, kuriose jam trukdo prastos klimato sąlygos ir dirvožemis, yra šios politikos dalis.
- Tačiau prieš ES keičiant subsidijų programą jai reikia **plataus masto indėlio**: ūkininkų, valdžios institucijų ir įvairių grupių, suinteresuotų žemės naudojimu žemės ūkio reikmėms kiekvienoje valstybėje narėje.

KONKRETŪS NUMATOMI POKYČIAI

- Gali pasikeisti **vietovių, kuriose yra gamtinių kliūčių, klasifikavimo sistema**.
 - Tačiau dėl to **kalnuotų vietovių** (kurios jau klasifikuojamos pagal bendrus objektyvius kriterijus) ir vietovių, kuriose yra specifinių kliūčių (pvz., **salų ir pakrančių teritorijų**), klasifikavimo tvarka nepasikeistų – jos būtų toliau klasifikuojamos pagal konkrečias gamtines kliūtis.
- Gali pasikeisti ir **pagalbos paskirstymo** šiose vietovėse esantiems **ūkiams būdas**, siekiant daugiausia dėmesio skirti tiems ūkiams, kuriems labiausiai gresia žemės apleidimo pavojus (Komisija vis dar svarsto, ar tai daryti, ir kaip).

KADA PASIŪLYMAS TURĖTŲ ĮSIGALIOTI?

- Vyriausybės turėtų atsiųsti Komisijai modeliavimo rezultatus iki 2009 m. spalio 21 d.
- **Naujoji klasifikavimo sistema** turėtų būti įdiegta **2014 m.**